

Дело C-900/19

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

6 декември 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Conseil d'État (Франция)

Дата на акта за преюдициално запитване:

29 ноември 2019 г.

Жалбоподатели:

Association One Voice

Ligue pour la protection des oiseaux

Ответник:

Ministre de la Transition écologique et solidaire

Встъпила страна:

Fédération nationale de la chasse

1. Предмет и факти по делото

- 1 В пет югоизточни департамента френската правна уредба разрешава използването на примки с лепило за улов на дроздове и косове, за да бъдат използвани като примамка, при условия, уточнени в постановление, което предвижда по-специално ежегодно ограничаване на техния брой с министерско постановление.
- 2 Две сдружения за защита на животните осъждат употребата на примки с лепило — според тях жесток метод за улов — и хващането на видове птици, за които развитието на научните познания показва значителен спад на популациите и тяхната чувствителност към страданието.
- 3 Те обжалват пред Conseil d'État правната уредба, с която се разрешава използването на примки с лепило.

- 4 Fédération nationale des chasseurs встъпва в делото по своя инициатива, за да иска отхвърляне на жалбите.
- 5 Като разглежда по-специално основанията за нарушаване на разпоредбите и целите на Директивата за опазване на дивите птици, Conseil d'État спира производството и отправя до Съда два въпроса, по които иска тълкуване.

2. Правна рамка

Правото на Съюза

Договор за Европейския съюз (ДЕС)

- 6 Член 3 гласи:

„1. [...]

3. Съюзът установява вътрешен пазар. Той работи за устойчивото развитие на Европа, основаващо се [...] високо равнище на защита и подобряване качеството на околната среда [...]“

Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“)

- 7 Член 37 гласи:

„Опазване на околната среда

Високото равнище на опазване на околната среда и подобряването на нейното качество трябва да бъдат включени в политиките на Съюза и гарантирани в съответствие с принципа на устойчиво развитие. “

Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 година относно опазването на дивите птици (наричана по-нататък „Директивата за птиците“)

- 8 Член 2 гласи:

„Държавите членки вземат всички мерки, необходими за поддържане или адаптиране на популациите на всички видове, посочени в член 1, на ниво, което отговаря на екологичните, научните и културните изисквания, като се отчитат икономическите и рекреационните изисквания. “

- 9 Член 8 гласи:

„1. По отношение на лова, улавянето или убиването на птици в рамките на настоящата директива държавите членки забраняват използването на всички

средства, съоръжения и методи, и по-специално изброените в приложение IV, буква а), които се използват за широкомащабно или неизбирателно улавяне или убиване на птици, или такова, което би предизвикало изчезване в даден район на даден вид. “

10 В пасажите, които са от значение по настоящото дело, член 9 гласи:

„1. Държавите членки могат да дерогират от членове 5—8, когато няма друго задоволително разрешение, поради следните причини

[...]

в) да разрешат, при строго контролирани условия и избирателно, улова, държането или други видове разумно използване на малък брой от определени видове птици. [...]“

11 Приложение IV гласи следното в разпоредбата, която е от значение по настоящото дело:

“„ПРИЛОЖЕНИЕ IV

а)

– Примки (...), примки с лепило (птичи клей), куки, живи птици, използвани като примамка слепи или осакатени, [...]“

Френска правна уредба

Кодексът за околната среда

12 Дял II (Лов) съдържа член L424—4, който предвижда следното в релевантните за настоящото дело пасаж:

„[...]

За да позволи, при строго контролирани условия и избирателно, ловът на малък брой от някои прелетни птици, отговарящият за лова министър разрешава в определените от него условия използването на традиционно утвърдени начини и средства за лов, които дерогират разрешените в първа алинея средства и методи.

[...]

Примките с лепило се поставят един час преди изгрев и се премахват преди единадесет часа. [...]“

Постановлението от 17 август 1989 г. за употребата на примки с лепило за улов на дроздове и косове, използвани като примамка, в департаментите на Alpes-Haute-Provence, Alpes-Maritimes, Bouches-du-Rhône, Var и Vaucluse

13 Член 1 гласи:

„Употребата за лични цели на примки с лепило за улов на дроздове (...) и черни косове, използвани като примамка, е разрешена в департаментите Alpes-Haute-Provence, Alpes-Maritimes, Bouches-du-Rhône, Var и Vaucluse, при строго контролирани условия, които са посочени по-долу, за да се даде възможност за избирателен улов на малък брой от тези птици, тъй като не съществува друго задоволително решение“.

14 Член 4 гласи:

„Примките с лепило могат останат само докато присъства ловец. Всяка уловена птица се почиства незабавно. По време на тези действия е забранено носенето на пушка“.

15 Член 6 гласи:

„Максималният брой птици, които могат да бъдат уловени по време на ловния сезон, и ако е необходимо, конкретните за даден департамент технически спецификации се определят ежегодно от министъра, отговарящ за лова“.

16 Член 11 гласи:

„Всеки уловен случайно дивеч, различен от дрозд (...) и черен кос, се почиства и освобождава незабавно“.

Министерски постановления от 24 септември 2018 г. относно ловния сезон 2018—2019 г.

17 Петте постановления предвиждат в член 1 съответно следното:

В департаментите [Alpes-Haute-Provence] [Alpes-Maritimes], [Bouches-du-Rhône], [Bouches-du-Rhône], [Var] и [Vaucluse], максималният брой на дроздове или черни косове, използвани като примамка, който може да бъде уловен чрез примки с лепило, е съответно [2 900], [400], [11 400], [12 200] и [15 600] за ловния сезон 2018—2019 г.

3. Становища на страните

Жалбоподателите

- 18 Подалите жалби сдружения поддържат, че френската правна уредба нарушава член 9, параграф 1 от Директивата за птиците, по-специално тъй като разрешава традиционен неизбирателен начин за лов. В това отношение Ligue pour la protection des oiseaux иска да бъде назначен експерт, който да определи дела на птиците, различни от разрешените за улов посредством примки с лепило, хванати случайно в такива примки през последните ловни сезони. Освен това правната уредба не установява предполагаемата липса на задоволително разрешение, което да не е улов чрез използване на разрешените от нея примки с лепило.
- 19 На първо място те припомнят, че член 8 от Директивата за птиците забранява методи за широкомащабно или неизбирателно улавяне на птици, и в частност на примки с лепило. Все пак съгласно член 9 от Директивата за птиците държавите членки могат да дерогират тази забрана, „когато няма друго задоволително разрешение“ поради определен брой причини, и по-специално по смисъла на буква в), да разрешат избирателно улова на малък брой определени птици.
- 20 Те припомнят, че Съдът е посочил „за да може компетентните органи винаги да установяват дерогациите по член 9 от Директива 2009/147 в съответствие с правото на Съюза, националните законови и подзаконови разпоредби трябва да са формулирани така, че предвидените в тях изключения да се прилагат в съответствие с принципа на правната сигурност. Следователно приложимата в тази област национална правна уредба следва да установява ясни и точни критерии за дерогиране и да задължи отговорните за тяхното прилагане органи да ги вземат предвид. Що се отнася до дерогационен режим, който трябва да се тълкува стриктно и за всяка дерогация да възлага тежестта за доказване на изпълнението на съответните условия на органа, който се произнася по дерогацията, държавите членки са длъжни да гарантират, че за всяка дейност, засягаща защитени видове, се издават разрешения, в които са изложени конкретни и пълни мотиви относно основанията, условията и изискванията, предвидени в член 9, параграфи 1 и 2 от тази директива“ (решение от 21 юни 2018 г., Комисия/Малта, С-557/15, EU:C:2018:477, т. 47 и цитираната съдебна практика).
- 21 Въпреки това френските органи разрешават хващането на птици чрез използването на примки с лепило при условия, които не са строго контролирани, когато този способ за улов не е избирателен, без да са проверили дали има друго задоволително разрешение и без да са установили, че е разрешено хващането на малък брой птици.
- 22 Освен това целта да се защити или запази използването на традиционните средства, съоръжения и методи за улавяне или убиване на птици за чисто

развлекателни цели, не би могла сама по себе си да докаже твърдението, че няма друго задоволително разрешение по смисъла на член 9, което позволява да се дерогира принципната забрана на някои ловни методи, съдържаща се в член 8 от нея.

Ответникът и встъпилата страна

- 23 *Ministre de la Transition écologique et solidaire* и *Fédération nationale des chasseurs* искат жалбите да бъдат отхвърлени, тъй като са неоснователни.

4. Преценка на Conseil d'État

По избирателния характер на разрешения с дерогацията ловен способ

- 24 От разпоредбите на член L424-4 от *Code de l'environnement* във връзка с членове 1, 4 и 11 от Постановление от 17 август 1989 г. става ясно че за да се гарантира избирателният характер на традиционния начин на улов, какъвто е използването на примки с лепило във въпросните пет департамента, ловецът, на когото е разрешено да използва такива примки, трябва постоянно да бъде в близост до своите съоръжения, по-специално, за да установи какви видове птици има там и за да предотврати възможността видове, различни от дрозд и черен кос, да се приближават до съоръженията, и евентуално, за да бъде в състояние да почисти и освободи незабавно птиците от други видове, които, въпреки тези предпазни мерки, са уловени случайно, тъй като използването на примки с лепило поначало не е летален начин на улов.
- 25 Сезиран с иск за установяване на неизпълнение на задължения относно френската правна уредба към онзи момент, която до голяма степен е аналогична на действащата правна уредба, в решение от 27 април 1988 г., Комисия/Франция (252/85, EU:C:1988:202, т. 29 и 30) Съдът постановява, че „следва да се отбележи, че френската правна уредба относно улова на дроздове и чучулиги в полетата на някои департаменти е много точна. Всъщност съгласно посочените по-горе постановления разрешения за улов се издават само ако са изпълнени множество ограничителни условия. Освен това следва да се отбележи, че Комисията не е доказала, че френската правна уредба позволява улов, който е несъвместим с разумното използване на малък брой от определени видове птици. Всъщност Комисията не е оспорила довода на ответника, че броят на уловените птици представляват минимален процент от съответната популация“.
- 26 Що се отнася обаче до член 9 от Директивата за птиците, в решение от 21 юни 2018 г., Комисия/Малта (C-557/15, EU:C:2018:477), в което става въпрос за законодателството, въведено от държава членка относно друг традиционен ловен способ, и което е постановено след влизането в сила на член 3 ДЕС и на член 37 от Хартата, Съдът приема, че това законодателство не отговаря на условието за избирателен характер на метода за улов, за да

може да дерогира разпоредбите на член 8 от Директивата, като се основава на наличието на „прилов“, без да уточнява неговото количество. Същевременно обаче Съдът постановява, че предоставената от разглежданото законодателство дерогация не съответства на „малък брой птици“, което нарушава друго условие по член 9, параграф 1, буква в) от Директивата за птиците.

- 27 Първият преюдициален въпрос на Conseil d'État се отнася до понятието „прилов“ и до избиращия характер, изискван за дерогацията, предвидена в член 9, параграф 1, буква в) от Директивата за птиците.

По необоснованата липса на друго задоволително разрешение

- 28 В своето решение от 21 юни 2018 г., Комисия/Малта (C-557/15, EU:C:2018:477, т. 51) Съдът приема, че член 9 от Директивата за птиците изисква „конкретни и пълни мотиви [относно условието по член 9 от Директивата за птиците] за липса на друго задоволително разрешение“.
- 29 Постановление от 17 август 1989 г. обаче разрешава използването на примки с лепило при определените в него условия с мотива, че предвид традиционния характер на този начин за лов в съответните департаменти „няма друго задоволително разрешение“ (член 1), при положение че в департаментите, в които е разрешен, разглежданият начин за лов отговаря на начина за лов, утвърден от традиционните практики, изрично посочени в член L424—4 от Code de l'environnement (Кодекс за околната среда).
- 30 При това положение Conseil d'État иска да се установи дали запазването на традиционен метод на лов за развлечения може само по себе си да означава, че няма друго задоволително разрешение по смисъла на член 9, параграф 1 от Директивата, така че да позволява дерогация от принципната забрана на този метод за лов, предвидена в член 8 от нея.

5. Преюдициалните въпроси

- 31 Conseil d'État поставя следните два въпроса:

1 - Трябва ли разпоредбите на член 9, параграф 1, буква в) от Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. да се тълкуват в смисъл, че не допускат държавите членки да разрешават използването на средства, съоръжения и методи за улавяне или убиване, които макар в минимална степен и само временно могат да доведат до прилов? Евентуално при какви критерии, свързани по-специално с ограничения дял или количество на този прилов, с факта, че по принцип разрешеният ловен способ няма летален характер, и със задължението за освобождаване без сериозни увреждания на случайно уловените екземпляри, се смята, че е изпълнен поставеният от тези разпоредби критерий за избиращост?

2 - Трябва ли Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. да се тълкува в смисъл, че целта да се запази използването на традиционно утвърдени начини и средства за лов на птици за развлекателни цели и доколкото бъдат изпълнени всички останали условия от буква в) на същия параграф за такава дерогация, може да обоснове липсата на друго задоволително разрешение по смисъла на член 9, параграф 1 от нея, като по този начин позволи дерогация от принципа за забрана на тези средства и начини за лов, предвиден в член 8 от нея?

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ